

DANIEL PUCIATO*

Charakterystyka bazy noclegowej w Tarnowie

Słowa kluczowe: turystyka, zagospodarowanie turystyczne, hotelarstwo, baza noclegowa, Tarnów

---

Streszczenie: Turystyka bardzo często odgrywa doniosłą rolę w procesach rozwoju społeczno-gospodarczego wielu miejscowości. Chociaż pierwotnym czynnikiem rozwoju turystyki jest występowanie naturalnych walorów turystycznych, niemożliwe jest osiągnięcie określonych korzyści dla obszaru, bez odpowiednio rozwiniętej bazy noclegowej. Celem pracy jest przedstawienie stanu bazy noclegowej w mieście Tarnowie. W roku 2007 zlokalizowanych było tu zaledwie osiem obiektów noclegowych: trzy hotele, dwa obiekty niesklasyfikowane, jeden pensjonat, jeden kemping oraz jeden inny obiekt hotelowy. Do dyspozycji gości było 567 miejsc noclegowych, ze wszystkich obiektów noclegowych zlokalizowanych na terenie miasta skorzystało 37 438 osób. Przeciętny turysta przebywał w Tarnowie średnio około 1,75 dnia. Niskie nasycenie miasta obiektami noclegowymi jest poważną przeszkodą w rozwoju turystyki na jego terenie. Aby to zmienić należy podjąć cały szereg działań, zmierzających do rozbudowy infrastruktury noclegowej.

1. Wstęp

Turystyka bardzo często odgrywa doniosłą rolę w procesach rozwoju społeczno-gospodarczego wielu miejscowości. Może ona wywoływać szereg zarówno pozytywnych, jak i negatywnych skutków ekonomicznych, politycznych, społecznych, przestrzennych oraz ekologicznych (Witt i Mountinho, 1989, s. 528–531). Atrakcyjność turystyczną każdej miejscowości determinują w sposób komplementarny trzy główne składowe: walory turystyczne (naturalne oraz te, do których powstania przyczynił się człowiek), dostępność komunikacyjna oraz stan infrastruktury turystycznej i paraturystycznej (Gaworecki, 2003, s. 123–128). Chociaż pierwotnym czynnikiem rozwoju turystyki na danym obszarze jest występowanie walorów tury-

---

* Dr Daniel Puciato – adiunkt, Małopolska Wyższa Szkoła Ekonomiczna w Tarnowie, Katedra Turystyki i Rekreacji, kontakt e-mail: d.puciato@po.opole.pl

stycznych, to bez odpowiedniego stanu zagospodarowania turystycznego nie można byłoby uzyskać określonych korzyści ekonomicznych dla społeczności lokalnych. Zaliczyć do nich można m.in. (Gaworecki, 2003, s. 348): napływ dewiz, wzmocnienie gospodarki dzięki wytworzeniu produktów czy usług dla turystów, zwiększenie intensywności oraz różnorodności działalności gospodarczej, rozwój działalności inwestycyjnej, efekty mnożnikowe, rozwój sektora usług, który służy zarówno turystom, jak i społeczności lokalnej (handel, gastronomia, usługi sportowo-rekreacyjne), tworzenie dodatkowych miejsc pracy.

Wzrostowa dynamika PKB w wielu krajach, zmiany stylu życia ludzi oraz możliwość ich swobodnego przepływu między poszczególnymi państwami, przyczyniają się do zwiększenia wymagań, jakie turyści stawiają oferowanym im produktom turystycznym. W odniesieniu do bazy hotelarskiej ważne jest już nie tylko odpowiednie nasycenie danego obszaru obiektami noclegowymi, ale również zakres oraz jakość świadczonych przez nie usług.

W kontekście tego co napisano powyżej, głównym celem niniejszego opracowania jest przedstawienie stanu bazy noclegowej w mieście Tarnowie.

2. Ogólne informacje o hotelarstwie

Hotelarstwo (za Witkowskim, 2002, s. 10), definiowane jest jako „społecznie zorganizowana działalność usługowa, polegająca na udzielaniu gościny przyjezdnym. Zaspokaja ono potrzebę wypoczynku, pożywienia, noclegu, higieny, opieki nad zdrowiem i mieniem, rozrywek kulturalnych i łączności z otoczeniem. Hotelarstwo jest podstawową branżą turystyki, jako gałęzi gospodarki narodowej. Jest to również zawód, polegający na świadczeniu usług udzielania gościny”. Jego istotą jest gościnność świadczona odpłatnie, co implikuje pewne zobowiązania, które hotel musi wypełnić względem swoich gości, m.in. (Witkowski, 2002, s. 24):

- zapewnienie bezpieczeństwa pobytu dla gościa i jego mienia,
- zapewnienie standardów na poziomie co najmniej takim, jaki wynika z klasyfikacji i kategoryzacji obiektu,
- zapewnienie dobrej atmosfery pobytu oraz wysokiego poziomu kwalifikacji zawodowych i dyspozycji etycznych zatrudnionych pracowników.

Hotele świadczą na rzecz swoich klientów usługi hotelarskie, pod pojęciem których rozumiemy zespół różnych działań personelu hotelowego względem podróżnych, realizowanych za pomocą specjalistycznych urządzeń technicznych (Sidoriewicz, 2008, s. 24). Zakres usług hotelarskich jest bardzo szeroki, co wynika ze zróżnicowania popytu turystycznego oraz odmienności zadań realizowanych przez różne obiekty (Gaworecki, 2003, s. 254). Ze względu na zakres ich świadczenia możemy podzielić je na (Gaworecki, 2003, s. 315–316):

- usługi noclegowe, uznawane za usługi hotelarskie *sensu stricto*, a polegają na odpłatnym udzielaniu gościom noclegów w warunkach bezpieczeństwa i higieny,
- usługi gastronomiczne, związane z prowadzeniem przez niektóre obiekty zakładów gastronomicznych (stołówek, restauracji, kawiarni) oraz z podawaniem gościom posiłków w pokojach,
- usługi dodatkowe, będące uzupełnieniem powyższych grup i stanowiące swoisty konglomerat różnorodnych usług, np. czyszczenie obuwia i ubrań, przechowywanie bagażu, wypożyczanie sprzętu, sprzedaż pamiątek, czy usługi fryzjerskie, kosmetyczne, zdrowotne, rekreacyjne.

Najbardziej ogólnym terminem w analizowanym obszarze jest baza noclegowa, którą tworzą obiekty noclegowe oferujące podróżnym nocleg w pokojach lub innych pomieszczeniach. Liczba oferowanych miejsc musi być jednak wyższa niż pewne określone minimum, a wszystkie miejsca w obiekcie muszą podlegać jednemu zarządowi na zasadach komercyjnych (Kowalczyk, 2001, s. 16). Obecnie funkcjonują dwie klasyfikacje rodzajowe bazy noclegowej (Werner i Mikułowski, 2003, s. 9). Pierwszą definiuje ustawa o usługach turystycznych (Ustawa, 1997), która wydziela w bazie obiekty hotelarskie, zaliczając do nich: hotele, motele, pensjonaty, domy wycieczkowe, schroniska, schroniska młodzieżowe, kempingi, pola biwakowe oraz inne obiekty, w których świadczone są usługi hotelarskie. Bardziej szczegółowa jest klasyfikacja Głównego Urzędu Statystycznego, która wyróżnia siedemnaście rodzajów obiektów (1998, s. 12):

a) Hotel to obiekt hotelarski zlokalizowany głównie w zabudowie miejskiej, dysponujący co najmniej 10 pokojami, posiadający większość miejsc w pokojach jedno- i dwuosobowych. Świadczy on szeroki zakres usług związanych z pobytom gości, w tym obowiązkowo usługi gastronomiczne. W zależności od wyposażenia i zakresu świadczonych usług wyróżnia się pięć kategorii hoteli, oznaczonych gwiazdkami (najwyższa – 5 gwiazdek, najniższa – 1 gwiazdka).

b) Motel to obiekt hotelarski zlokalizowany przy trasach komunikacji drogowej, który poza usługami hotelarskimi przystosowany jest także do świadczenia usług motoryzacyjnych i dysponuje parkingiem. Musi on posiadać co najmniej 10 pokoi, z których większość musi być jedno- lub dwuosobowych oraz świadczyć usługi gastronomiczne. W zależności od wyposażenia i zakresu świadczonych usług wyróżnia się pięć kategorii moteli, oznaczonych gwiazdkami (najwyższa – 5 gwiazdek, najniższa – 1 gwiazdka).

c) Pensjonat to obiekt hotelarski, świadczący usługi hotelarskie, łącznie z całodziennym wyżywieniem i dysponujący co najmniej 7 pokojami. W zależności od wyposażenia i zakresu świadczonych usług wyróżnia się pięć kategorii pensjonatów, oznaczonych gwiazdkami (najwyższa – 5 gwiazdek, najniższa – 1 gwiazdka).

d) Inny obiekt hotelowy to obiekt noclegowy, który jest podzielony na pokoje, podlega jednemu zarządowi oraz świadczy pewne usługi, w tym przynajmniej codzienne sprzątnięcie pokoi, ślanie łóżek i mycie urządzeń sanitarnych. Do obiektów

tego rodzaju może być zaliczony, np. ten, który spełnia zadania hotelu, motelu czy pensjonatu, lecz któremu nie została nadana kategoria.

e) Dom wycieczkowy to obiekt położony na obszarze zabudowanym lub w pobliżu zabudowy, posiadający co najmniej 30 miejsc noclegowych, dostosowany do samoobsługi klientów oraz świadczący minimalny zakres usług związanych z pobytem klientów. Każdy dom wycieczkowy musi posiadać przynajmniej jedną placówkę gastronomiczną. W zależności od wyposażenia i zakresu świadczonych usług wyróżnia się trzy kategorie domów wycieczkowych, oznaczonych cyframi rzymskimi (najwyższa – I, najniższa – III).

f) Schronisko to obiekt, który jest położony poza obszarem zabudowanym, przy szlakach turystycznych, świadczący minimalny zakres usług związanych z pobytem klientów oraz posiadający co najmniej jedną placówkę gastronomiczną.

g) Schronisko młodzieżowe to obiekt, który jest przeznaczony do indywidualnej i grupowej turystyki młodzieżowej, dostosowany do samoobsługi klientów. Jest on zlokalizowany w samodzielnym budynku lub w wydzielonej jego części. W zależności od wyposażenia oraz zakresu świadczonych usług wyróżnia się trzy kategorie schronisk młodzieżowych, oznaczonych cyframi rzymskimi (najwyższa – I, najniższa – III).

h) Szkolne schronisko młodzieżowe to placówka oświatowo-wychowawcza, która umożliwia młodzieży rozwój zainteresowań i uzdolnień oraz korzystanie z różnych form wypoczynku i organizacji czasu wolnego.

i) Ośrodek wczasowy to obiekt noclegowy (lub zespół obiektów) przeznaczony i przystosowany do świadczenia wyłącznie lub głównie usług związanych z wczasami.

j) Ośrodek kolonijny to obiekt noclegowy (lub zespół obiektów), który jest przystosowany i przeznaczony do świadczenia wyłącznie lub głównie usług związanych z koloniami.

k) Ośrodek szkoleniowo-wypoczynkowy to obiekt noclegowy (lub zespół obiektów) przeznaczony i przystosowany do przeprowadzenia kursów, konferencji, szkoleń, zjazdów, itp. Może on być również przeznaczony do świadczenia usług wczasowych.

l) Dom pracy twórczej to obiekt, w którym są zapewnione warunki do realizacji pracy twórczej i wypoczynku twórców. Bywa on również wykorzystywany, głównie przez ich rodziny, jako ośrodek wczasowy.

m) Zespoły ogólnodostępnych domków turystycznych to zespół budynków niepodpiwniczonych, posiadających nie więcej niż cztery pokoje, dostosowanych do świadczenia usług typu hotelarskiego.

n) Kemping to teren zwykle zadrzewiony, strzeżony, oświetlony, mający stałą obsługę recepcyjną i wyposażony w urządzenia (sanitarne, rekreacyjne, gastronomiczne), które umożliwiają turystom nocleg w namiotach, mieszkalnych przyczepach samochodowych oraz przyrządzanie posiłków i parkowanie pojazdów samochodowych. W zależności od wyposażenia i zakresu świadczonych usług wyróżnia

się cztery kategorie kempingów, oznaczonych gwiazdkami (najwyższa – 4, najniższa – 1).

o) Pole biwakowe to wydzielone miejsce w terenie zadrzewionym, niestrzeżone, oznakowane i ogrodzone prowizorycznie, które umożliwia turystom nocleg w namiotach. Znajdują się tutaj punkty poboru wody pitnej, oraz elementarne urządzenia sanitarne i rekreacyjne.

p) Ośrodek wypoczynku sobotnio-niedzielnego i świątecznego to zespół obiektów i urządzeń zlokalizowanych niedaleko od aglomeracji miejskiej w bezpośrednim sąsiedztwie terenów o korzystnych dla uprawiania rekreacji walorach. Znajduje się on w strefie zapewniającej możliwość skorzystania z transportu publicznego i wyposażony jest zgodnie z potrzebami wypoczynku i rekreacji. Obiekty noclegowe, które wchodzi w skład ośrodka mogą być również wykorzystywane na potrzeby wczasów.

q) Zakład uzdrowiskowy to zakład opieki zdrowotnej zlokalizowany na terenie uzdrowiska. Przy udzielaniu świadczeń zdrowotnych wykorzystuje on naturalne zasoby lecznicze środowiska oraz świadczy usługi noclegowe.

r) Pozostałe niesklasyfikowane to obiekty, które podczas niepełnego ich wykorzystania zgodnie z ich przeznaczeniem lub w części, pełnią funkcję obiektu noclegowego dla turystów. Należą do nich m.in. internaty, domy studenckie, czy hotele robotnicze.

3. Charakterystyka przedmiotu badań – miasto Tarnów

Tarnów położony jest w południowo-zachodniej części Płaskowyżu Tarnowskiego, we wschodniej części województwa małopolskiego, nad rzeką Białą w pobliżu ujścia do Dunajca. Miasto pod względem administracyjnym jest gminą miejską oraz powiatem grodzkim, zajmuje obszar 72,4 km² i sąsiaduje z 17 miejscowościami, które należą do 5 gmin. Tarnów jest obok Krakowa najważniejszą aglomeracją województwa małopolskiego, a jego dużym atutem jest położenie. Krzyżują się tutaj dwa bardzo ważne europejskie szlaki handlowe, międzynarodowa trasa E4 z zachodu na wschód (przez Zgorzelec, Wrocław, Katowice, Kraków, Tarnów, Rzeszów, Medykę) z drogą krajową nr 73 z północy na południe (z Warszawy przez Kielce, Tarnów, Nowy Sącz do granicy ze Słowacją). Miasto posiada bezpośrednie połączenie kolejowe z Kijowem, Odessą, Bukaresztem, Budapesztem, Koszycami, a także Krakowem, Warszawą, Poznaniem, Szczecinem i Gdańskiem. Najbliższe lotniska znajdują się w Krakowie Balicach oraz w Jesionce koło Rzeszowa. Dużym atutem miasta, obok tranzytowego położenia, jest również mała odległość do przejść granicznych. Do granicy z Ukrainą jest 180 km, Słowacją 100 km a Niemcami 500 km. Według stanu na koniec 2007 roku w Tarnowie mieszkało 117 168 osób, z czego 52,6% to kobiety. Na jeden kilometr kwadratowy miasta przypadało zatem 1616 osób (*Raport*, 2008, s. 5).

Tarnów jest ważnym ośrodkiem gospodarczym, zwłaszcza w branży chemicznej oraz szkła użytkowego i artystycznego. Na terenie miasta zlokalizowane są także przedsiębiorstwa działające w branży elektromaszynowej, budowlanej i spożywczej. Najważniejszymi przedsiębiorstwami mającymi tu swoje siedziby są: Zakłady Azotowe w Tarnowie-Mościcach SA, Zakłady Mechaniczne Tarnów SA, Fabryka Silników Elektrycznych TAMEL SA, Huta Szkła Gospodarczego Tarnów SA, Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Handlowe TARNOKOP, Przedsiębiorstwo Przemysłu Chłodniczego FRITAR, oraz Zakłady Mechaniczne STEINHOF. W Tarnowie działa 10 079 podmiotów gospodarki narodowej. Najwięcej z nich, zgodnie z klasyfikacją PKD, znajduje się w następujących sekcjach: handel hurtowy i detaliczny oraz naprawa pojazdów samochodowych, motocykli oraz artykułów użytku osobistego i domowego (ok. 31%), obsługa nieruchomości oraz wynajem i usługi związane z prowadzeniem działalności gospodarczej (ok. 17%), przetwórstwo przemysłowe (ok. 9%), działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna (ok. 8%) oraz budownictwo (ok. 8%). Podmioty prowadzące działalność w obszarze bezpośredniej i pośredniej gospodarki turystycznej, znajdują się w sekcjach: transport, gospodarka magazynowa i łączność oraz hotele i restauracje. W skład pierwszej z ww. sekcji wchodzi m.in. przedsiębiorstwa transportowe, biura podróży oraz podmioty zajmujące się informacją turystyczną, usługami przewodnickimi oraz pilotażem turystycznym. Na terenie Tarnowa znajduje się 718 podmiotów należących do tej sekcji, co stanowi około 7% całości. W ramach sekcji hotele i restauracje działa 195 jednostek, czyli niemal 2% wszystkich, zlokalizowanych na terenie miasta podmiotów gospodarki narodowej (*Raport*, 2008, s. 5).

Bardzo korzystna jest sytuacja na rynku pracy. Na koniec 2007 roku stopa bezrobocia w mieście wynosiła 6,6%, przy średniej dla Małopolski – 8,8%, oraz 11,2% dla całej Polski. Większość osób bezrobotnych stanowią kobiety (niemal 65%). Większa część pracujących mieszkańców Tarnowa zatrudniona jest w sektorze publicznym (56%) i zajmuje się świadczeniem usług (52%) (*Raport*, 2008, s. 14–19).

Na terenie miasta znajduje się wiele unikatowych zabytków, do których zaliczyć można m.in.: zabudowę rynku Starego Miasta, bazylikę katedralną, ratusz, dom Mikołajowskich, bimę – pozostałość po starej synagodze, młyn Szancera, ruiny zamku Tarnowskich, klasztor i zakon ojców Bernardynów, Cmentarz Żydowski, Stary Cmentarz oraz kościół pod wezwaniem Najświętszej Maryi Panny. Mieszkańcy miasta oraz turyści mogą również korzystać z infrastruktury sportowej miasta, tj.: hal sportowo-widowiskowych, pływalni krytych oraz letnich basenów kąpielowych, stadionów piłkarskich, lekkoatletycznych i żużlowych, kortów tenisowych oraz lodowiska (*Raport*, 2008, s. 55).

4. Turystyczne obiekty zbiorowego zakwaterowania w Tarnowie

W roku 2007 w Polsce było 6718 obiektów noclegowych, z czego około 68% stanowiły obiekty o charakterze całorocznym. Oferowały one turystom 582 105 miejsc noclegowych, w tym ponad 61% miało charakter całoroczny. Rozmieszczenie obiektów charakteryzowało się dużym zróżnicowaniem przestrzennym. Największa ich liczba zlokalizowana była w województwach: zachodniopomorskim, małopolskim oraz pomorskim. Najgorzej rozwiniętą bazą noclegową charakteryzowały się województwa: opolskie, świętokrzyskie oraz podlaskie (tablica 1).

Tablica 1

Charakterystyka bazy noclegowej w poszczególnych województwach Polski w 2007 roku

Województwo	Liczba obiektów	Liczba obiektów całorocznych	Liczba pokoi w hotelach	Liczba miejsc noclegowych	Liczba miejsc noclegowych całorocznych
Dolnośląskie	720	669	10 233	46 990	42 684
Kujawsko-pomorskie	307	188	3705	24 657	15 089
Lubelskie	307	179	2880	18 997	10 613
Lubuskie	319	189	3782	22 684	11 055
Łódzkie	219	174	4482	16 099	12 280
Małopolskie	843	736	12 143	64 127	55 044
Mazowieckie	320	281	13 125	35 818	31 180
Opolskie	121	94	1227	7891	5179
Podkarpackie	336	247	2881	20 652	15 696
Podlaskie	169	103	1650	11 349	6396
Pomorskie	807	352	7440	85 947	29 862
Śląskie	394	357	7926	33 292	30 459
Świętokrzyskie	129	109	2307	9831	7613
Warmińsko-mazurskie	371	198	5594	38 231	19 101
Wielkopolskie	508	333	7767	36 538	23 043
Zachodniopomorskie	848	366	6802	109 002	41 739
Ogółem:	6718	4575	93 944	582 105	357 033

Źródło: Zasoby bazy noclegowej w 2007 roku – dane ogólne według województw, 2008.

Tablica 2

Charakterystyka bazy noclegowej województwa małopolskiego w 2007 roku

Rodzaj obiektu	Liczba obiektów	Liczba obiektów całorocznych	Liczba pokoi w hotelach	Liczba miejsc noclegowych	Liczba miejsc noclegowych całorocznych
Hotele*****	6	6	903	1669	1669
Hotele****	16	16	1442	2851	2851
Hotele***	88	88	4404	8787	8787
Hotele**	52	52	2538	5826	4287
Hotele*	14	14	507	1079	1079
Hotele bez*	4	4	107	213	213
Hotele razem	180	180	9901	20 425	18 886
Motele	11	11	197	436	436
Pensjonaty	60	60	1342	3077	3027
Inne hotelowe	35	32	703	1859	1646
Domy wycieczkowe	13	13	0	807	807
Schroniska	26	25	0	1350	1278
Schroniska młodzieżowe	6	5	0	537	513
Szkolne schroniska młodzieżowe	36	18	0	2132	1347
Ośrodki czasowe	133	122	0	9249	8746
Ośrodki kolonijne	11	9	0	604	515
Ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe	68	65	0	5605	5081
Domy pracy twórczej	13	13	0	405	405
Ogólnodostępne domki turystyczne	14	6	0	866	423
Kempingi	13	2	0	1570	410
Pola biwakowe	13	0	0	963	0
Ośrodki wypoczynku weekendowego	6	5	0	495	475
Zakłady uzdrowiskowe	37	36	0	4756	4626
Inne niesklasyfikowane	168	134	0	8991	6423
Ogółem:	843	736	12 143	64 127	55 044

Źródło: Zasoby bazy noclegowej w 2007 roku – dane ogólne według województw, 2008.

W województwie małopolskim w roku 2007 zarejestrowane były 843 obiekty, w tym niemal 90% z nich dostępna była przez cały rok. Pośród nich najliczniejszą grupę stanowiły hotele (około 21% całości), którym najczęściej nadawano kategorię oznaczoną trzema lub dwoma gwiazdkami. Co piąty obiekt noclegowy w Małopolsce to obiekt niesklasyfikowany, a co szósty to ośrodek wczasowy. Wszystkie małopolskie obiekty oferowały swoim gościom 64 127 miejsc noclegowych, z czego ponad 85% miało charakter całoroczny (tablica 2).

W Tarnowie w roku 2007 zlokalizowanych było zaledwie osiem obiektów noclegowych, z których siedem miało charakter całoroczny. Trzy spośród nich to hotele (jeden cztero- i dwa trzygwiazdkowe) a dwa obiekty niesklasyfikowane. Bazę noclegową tworzyły również jeden trzygwiazdkowy pensjonat, jeden kemping oraz jeden inny obiekt hotelowy. Do dyspozycji gości było 567 miejsc noclegowych, w tym 497 całorocznych. Najwięcej, bo ponad 62% wszystkich miejsc oferowały hotele (tablica 3).

Tablica 3

Charakterystyka bazy noclegowej Tarnowa w 2007 roku

Rodzaj obiektu	Liczba obiektów	Liczba obiektów całorocznych	Liczba miejsc noclegowych	Liczba miejsc noclegowych całorocznych
Hotele	3	3	355	355
Pensjonaty	1	1	14	14
Inne obiekty hotelowe	1	1	49	49
Kempingi	1	0	70	0
Pozostałe obiekty niesklasyfikowane	2	2	79	79
Ogółem:	8	7	567	497

Źródło: Dane za rok 2007 dla Tarnowa w kategorii turystyka, 2008.

Z wszystkich obiektów noclegowych zlokalizowanych na terenie miasta skorzystało 37 438 osób, z czego 25% stanowili turyści zagraniczni. Najwięcej z nich (ponad 70%), zatrzymywało się w hotelach. W analizowanym roku udzielono 65 162 noclegów, w tym 13 549 obcokrajowcom. Przeciętny turysta zatrzymywał się zatem w Tarnowie średnio na około 1,75 dnia. Mieszkańcy naszego kraju spędzali tu średnio około 1,86 dnia, natomiast obcokrajowcy około 1,4 dnia (tablica 4).

Tablica 4

Liczba korzystających z obiektów noclegowych oraz udzielone noclegi w Tarnowie w 2007 roku

Rodzaj obiektu	Korzystający z noclegów ogółem	Korzystający z noclegów turyści zagraniczni	Udzielone noclegi ogółem	Udzielone noclegi turystom zagranicznym
Hotele	26 517	8700	37 848	11 953
Pensjonaty	1012	231	1630	511
Inne obiekty hotelowe	7331	424	11 423	616
Kempingi	1030	273	2381	428
Pozostałe obiekty niesklasyfikowane	1548	26	11 880	41
Ogółem:	37 438	9654	65 162	13 549

Źródło: Dane za rok 2007 dla Tarnowa w kategorii turystyka, 2008.

5. Zakończenie

Baza noclegowa jest niezwykle istotnym komponentem produktu turystycznego, komplementarnym względem innych jego części oraz współdecydującym o jego atrakcyjności dla turystów. Jak wykazano w niniejszej pracy, Tarnów charakteryzuje się małym nasyceniem tego rodzaju obiektami, co przyczynia się do niepełnego wykorzystania potencjału turystycznego miasta. Budowa obiektów hotelarskich cechuje się dużą kapitałochłonnością i bardzo często obarczona jest wysokim ryzykiem, związanym z sezonowym ich wykorzystaniem oraz niestabilnością popytu turystycznego. Aby zminimalizować to ryzyko niezbędne jest prowadzenie przez władze różnych szczebli racjonalnej polityki turystycznej. Tylko działania mające na celu ułatwienie procesu inwestycyjnego oraz pobudzenie przedsiębiorczości na danym obszarze spowodować mogą zaangażowanie prywatnych przedsiębiorstw w budowę infrastruktury turystycznej, w tym również obiektów noclegowych. Bogata i zróżnicowana oferta turystyczna miasta może przyczynić się wówczas do ukształtowania się właściwej wielkości popytu na dobra i usługi turystyczne. W konsekwencji należy spodziewać się wystąpienia różnorodnych korzyści związanych z turystyką, przyczyniających się do rozwoju miasta i poprawy jakości życia jego mieszkańców.

Bibliografia

- Dane za rok 2007 dla Tarnowa w kategorii turystyka*. 2008. Bank Danych Regionalnych [online]. Warszawa: Główny Urząd Statystyczny. [dostęp: 2008-12-29]. Dostępny w Internecie: http://www.stat.gov.pl/bdr_n/app/dane_cechter.
- Gaworecki W. 2003. *Turystyka*. Warszawa: PWE. ISBN 83-208-1471-5.
- Kowalczyk A. 2001. *Geografia turystyki*. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN. ISBN 83-01-13047-4.
- Metodologia Unii Europejskiej w dziedzinie statystyki turystyki*. 1998. Warszawa: GUS – Departament Warunków Życia. ISSN 83-7027-172-3.
- Raport o stanie miasta Tarnowa za rok 2007*. 2008. [online]. Tarnów: Urząd Miasta Tarnowa, [dostęp: 2008-12-29]. Dostępny w Internecie: http://www.tarnow.pl/urzed_miasta.
- Sidorkiewicz M. 2008. *Podstawowa terminologia związana z hotelarstwem*. W: A. Panasiuk, D. Szostak (red.) *Hotelarstwo*. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN. ISBN 978-83-01-15367-0.
- Ustawa [1997] z dnia 29 sierpnia 1997 roku o usługach turystycznych. Tekst jedn. Dz. U. z 2004 r., nr 223, poz. 2268.
- Werner Z., Mikułowski B. 2003. *Baza noclegowa w Polsce i jej wykorzystanie w 2002 roku*. Warszawa: Instytut Turystyki. ISBN 83-88376-41-1.
- Witkowski C. 2002. *Hotelarstwo*. Warszawa: Wydawnictwo Wyższej Szkoły Ekonomicznej. ISBN 83-86990-27-9.
- Witt S., Moutinho L. 1989. *Tourism. Marketing and Management Handbook*. London: Prentice-Hall International.
- Zasoby bazy noclegowej w 2007 roku – dane ogólne według województw 2008*. [online]. Warszawa: Instytut Turystyki. [dostęp: 2008-12-29]. Dostępny w Internecie: <http://www.intur.com.pl/bazy/obiekty>.

Specification of Accommodation Facilities in Tarnów

S u m m a r y: Tourism very often plays a significant role in the social and economic development processes in many towns and cities. Although the primary factor of tourism development is the presence of natural tourist qualities, it would not be possible to gain any benefits for such areas without the appropriately developed accommodation facilities. The dissertation presents the condition of accommodation facilities in Tarnów. In 2007, there were only eight accommodation facilities situated in the city: three hotels; two unclassified facilities; one boarding house; one campsite; and another hotel facility. There were 567 beds available, 37,438 guests used all the accommodation facilities situated within the city. An average tourist stayed in Tarnów for approximately 1.75 days. The low saturation of the city in accommodation facilities is a serious obstacle to tourism development in this area. To change this, numerous actions should be taken aimed at development of the accommodation infrastructure.

Key words: tourism, tourist infrastructure, hotel management, accommodation facilities, Tarnów

---